

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ
เรื่อง ประมวลจริยธรรมของข้าราชการตำบลหนองขาม อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ พ.ศ. ๒๕๕๕

ตามที่ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม ได้ประกาศมาตรฐานทางคุณธรรมและ จริยธรรม
ของข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ
ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ตามนัยมาตรา ๗๗ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ไป
แล้วนั้น

เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗๙ บัญญัติให้มี
ประมวลจริยธรรมเพื่อกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่
ของรัฐแต่ละประเภท โดยให้มีกลไกและระบบในการบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งกำหนดขั้นตอนการ
ลงโทษตามความร้ายแรงแห่งการกระทำ ทั้งนี้การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว ให้ถือ
ว่าเป็นการกระทำผิดทางวินัย

เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา
๒๗๙ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ จึงให้ยกเลิกประกาศมาตรฐาน
คุณธรรม และจริยธรรมที่อ้างถึง และให้จัดทำเป็นประมวลจริยธรรมของข้าราชการองค์การบริหารส่วนตำบล
หนองขาม อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ แทนเพื่อเป็นเครื่องกำกับความประพฤติของข้าราชการในสังกัดตาม
ประมวลจริยธรรมแนบท้ายนี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๒

(นายสมนึก เลียงพรม)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม

คำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม

ที่ ๒๘/๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำประมวลจริยธรรมของข้าราชการ

ด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มีสาระประการหนึ่งที่มุ่งแก้ไขปัญหาการผูกขาดอำนาจรัฐและการใช้อำนาจอย่างไม่เป็นธรรม รวมทั้งการดำเนินการทางการเมืองที่ขาดความโปร่งใส ไม่มีคุณธรรมจริยธรรม และระบบการตรวจสอบการใช้อำนาจหน้าที่ล้มเหลว จึงมีบทบัญญัติที่มุ่งเน้นการทำให้บ้านเมืองมีความโปร่งใส มีคุณธรรม จริยธรรม โดยกำหนดในหมวด ๑๓ จริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามหมวด ๑๓ มาตรา ๒๗๙ และมาตรา ๒๘๐ ได้กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่เสนอแนะหรือให้คำแนะนำในการจัดทำหรือปรับปรุงจริยธรรม นั้น

เพื่อถือปฏิบัติให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำประมวลจริยธรรม ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ ดังต่อไปนี้

๑. นายสมนึก เลี้ยงพรม	นายก อบต.	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายจารุบุตร สมัตถะ	ปลัด อบต.	รองประธาน
๓. นางขวัญเรือน เขตรักษา	ผอ.กองคลัง	กรรมการ
๔. นายศิริศักดิ์ ศิริบุรี	ผอ.กองช่าง	กรรมการ
๕. นางสาวภิญญาดา เข็มทะยาน	หน.สำนักปลัด	กรรมการ
๖. นางสาวฝน หงษ์เหลี่ยม	ผอ.กองการศึกษา	กรรมการ
๗. นางสาวจรรยารัตน์ ปลายชัยภูมิ	ผอ.กองสวัสดิการ	กรรมการ
๘. นางกุหลาบ ศิริบุรี	นักทรัพยากรบุคคล	กรรมการและเลขานุการ

หน้าที่ของคณะกรรมการฯ

ให้ผู้ได้รับการแต่งตั้ง ร่วมจัดทำมาตรฐานคุณธรรมและจริยธรรมองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ ผู้บริหารท้องถิ่น ข้าราชการ ลูกจ้าง ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดจริยธรรมขององค์กร จัดทำประกาศ และยึดถือแนวทางปฏิบัติ โดยยึดถือการมีส่วนร่วมในการจัดทำ ร่วมคิดร่วมทำ ร่วมปฏิบัติ ทั้งนี้ให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้ง ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละ เอาใจใส่ อย่าให้เกิดความเสียหายขึ้นได้ หากมีปัญหาให้รายงานนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขามทราบ

ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑ เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายสมนึก เลี้ยงพรม)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ
เรื่อง มาตรฐานทางจริยธรรมของพนักงานส่วนตำบล และพนักงานจ้าง

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗๙ บัญญัติว่า มาตรฐานทางจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองของข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ละประเภทให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมที่กำหนดขึ้น

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม จึงกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมของพนักงานส่วนตำบล และพนักงานจ้างขึ้นเพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึกให้พนักงานส่วนตำบล และพนักงานจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม ใช้เป็นกรอบในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพ การรักษามาตรฐานแห่งความดีงามธำรงไว้ซึ่งศักดิ์ศรีเกียรติภูมิ สร้างความเลื่อมใส ศรัทธา และได้รับความเชื่อถือยกย่องจากบุคคลทั่วไปไว้ดังนี้

๑. พึงปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส
๒. พึงปฏิบัติหน้าที่อย่างเปิดเผย ตั้งใจปฏิบัติงานให้เกิดผลดี และความก้าวหน้าแก่ราชการ และพร้อมให้ตรวจสอบ
๓. พึงให้บริการด้วยความเสมอภาค สะดวก รวดเร็ว และมีอัธยาศัยไมตรี
๔. พึงปฏิบัติหน้าที่โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานอย่างคุ้มค่า และอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ
๕. ต้องสุภาพเรียบร้อย และรักษาความสามัคคีในหมู่คณะ
๖. ต้องตั้งมั่นอยู่ในศีลธรรม รักษาชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ ของตำแหน่งราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย

ประกาศ ณ วันที่ ๘ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๒

๙๙๙

(นายสมนึก เลียงพรม)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม

แนวทางการจัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของ ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ความหมายของมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม

สำนักงาน ก.พ. ได้สรุปความหมายของคำว่า “มาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม” ไว้ว่า หมายถึง “สิ่งที่ต้องถือเอาเป็นหลักเทียบทางสภาพคุณงามความดีที่อยู่ภายในโดยรู้ได้เฉพาะตน และการถือเอาเป็นหลักเทียบทางข้อความประพฤติปฏิบัติหรือแสดงออกทางกิริยาที่ควรประพฤติที่คนในสังคมนั้น องค์กรนั้น หรือส่วนราชการนั้น ได้ยอมรับนับถือกันมา หรือได้กำหนดร่วมกันขึ้นมาใหม่และประพฤติปฏิบัติร่วมกันว่า ข้อความประพฤติอะไรเป็นสิ่งที่ดี อะไรเป็นสิ่งที่ชั่ว ข้อความประพฤติอะไรถูก อะไรผิด และอะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ”

โดยสรุป “มาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม” หมายถึง หลักการหรือแนวทางปฏิบัติที่องค์กรประมวลขึ้นให้สมาชิกใช้ยึดถือปฏิบัติ เพื่อเป็นเครื่องกำกับความประพฤติของคนในองค์กรหรืออาชีพเดียวกันให้อยู่ในความถูกต้องดีงาม

ความสำคัญและที่มาของการจัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม

ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญและเป็นกลไกหลักของประเทศในการให้บริการสาธารณะ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ทั้งยังมีหน้าที่และความรับผิดชอบสำคัญในอันที่จะบำบัดทุกข์บำรุงสุข และสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น โดยให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและท้องถิ่น ดังนั้นการที่ประชาชนในแต่ละท้องถิ่นจะมีความเป็นอยู่ที่ดี มีความสุขหรือไม่ จึงขึ้นอยู่กับการประพฤติปฏิบัติของข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกคน หากข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้มีคุณธรรม ปฏิบัติตนอยู่ในกรอบจริยธรรม เป็นผู้ที่มีจิตสำนึกที่จะตอบสนองคุณแผ่นดินด้วยการกระทำทุกสิ่ง เพื่อคุณประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติ โดยน้อมนำพระราชจริยวัตร พระราชกรณียกิจ และอัญเชิญพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวใส่เกล้าฯ เป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้เกิดผลดีอย่างเต็มกำลังความสามารถแล้ว ย่อมส่งผลดีสู่ประชาชนโดยตรง

โดยเฉพาะอย่างยิ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้ให้สิทธิ เสรีภาพ และการมีส่วนร่วมในการปกครองของประชาชน ตลอดจนเพิ่มอำนาจประชาชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐมากขึ้น โดยมีบทบัญญัติให้การใช้อำนาจรัฐเป็นไปโดยสุจริตและมีประสิทธิภาพ และเพื่อเป็นการแก้ปัญหาการขาดจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความชอบธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จึงกำหนดบทบัญญัติในมาตรา ๗๗ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ ทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายประจำจะต้องปฏิบัติตามมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม กล่าวคือ “รัฐต้องจัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการและพนักงาน หรือลูกจ้างของรัฐ เพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ และเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่”

มาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมเป็นเครื่องมืออันสำคัญยิ่งที่จะช่วยให้ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีหลักการและแนวทางประพฤติปฏิบัติตนไปในทางที่ถูกต้องเหมาะสม นำมาซึ่งประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ความพอใจ ความผาสุกของประชาชน ความเจริญรุ่งเรืองของประเทศชาติ และส่งผลให้เกิดความสุขความเจริญย้อนกลับมาสู่ตัวผู้ประพฤติปฏิบัติเองทุกคน

มาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

อนุสนธิจากคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น (ก.ถ.) ได้กำหนดมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่คณะอนุกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น (อ.ก.ถ.) ด้านมาตรฐานคุณธรรมและจริยธรรม ใน ก.ถ. ได้ประมวลขึ้นจากข้อเสนอแนะของผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ลูกจ้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนผู้รับบริการจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (โปรดดู ภาคผนวก ประกาศ ก.ถ. เรื่อง มาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยทั่วไปใช้ยึดถือเป็นหลักการและแนวทางปฏิบัติ เพื่อเป็นเครื่องกำกับความประพฤติของตน ได้แก่

๑. พึงดำรงตนให้ตั้งมั่นอยู่ในศีลธรรม ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละ และมีความรับผิดชอบ

- หมายถึง
- มีการปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา โดยคำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชน
 - การไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่หาผลประโยชน์
 - มีความรับผิดชอบต่อตำแหน่งหน้าที่

๒. พึงปฏิบัติหน้าที่อย่างเปิดเผย โปร่งใส พร้อมให้ตรวจสอบ

- หมายถึง
- มีขั้นตอนการปฏิบัติงาน แผนการทำงาน และการมอบหมายงานที่ชัดเจน โดยสามารถแจ้งลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงาน ผู้ปฏิบัติงาน และระยะเวลา ให้แก่ผู้มาติดต่อราชการได้ทราบ เพื่อสามารถตรวจสอบและติดตามได้
 - มีการตั้งคณะกรรมการหรือคณะกรรมการที่ประกอบด้วย ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ในการตรวจสอบการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่และหน่วยงาน
 - มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย

๓. พึงให้บริการด้วยความเสมอภาค สะดวก รวดเร็ว มีอัธยาศัยไมตรี โดยยึดประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก

- หมายถึง
- การให้บริการที่เป็นมาตรฐานเดียวกันอย่างเสมอภาค ทั้งถึง เป็นธรรม
 - การให้บริการด้วยความสะดวกรวดเร็ว และตรงต่อเวลา
 - การให้บริการด้วยความเต็มใจ ยิ้มแย้ม แจ่มใส และรักษาประโยชน์แก่ผู้มารับบริการทุกคน

๔. พึงปฏิบัติหน้าที่โดยยึดผลสัมฤทธิ์ของงานอย่างคุ้มค่า

- หมายถึง
- การปฏิบัติหน้าที่ให้แล้วเสร็จตามกำหนดและบรรลุเป้าหมายตามที่วางไว้
 - การปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงผลลัพธ์และผู้มารับบริการโดยอยู่ภายใต้ขอบเขตของระเบียบ กฎหมาย
 - การใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคุ้มค่า ทั้งในส่วนของค่าใช้จ่ายและใช้เวลา

๕. พึ่งพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถ และตนเองให้ทันสมัยอยู่เสมอ

หมายถึง - การศึกษาหาความรู้ที่ทันสมัยที่เป็นการพัฒนาทางวิชาการและพัฒนาจิตใจของตนเองอยู่เสมอด้วยวิธีการพัฒนารูปแบบต่างๆ เช่น การเข้าร่วมอบรม ประชุม สัมมนา และศึกษาด้วยตนเอง เป็นต้น

วิธีการจัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม

ในการจัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งควรไปดำเนินการจัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมเพิ่มเติมจากที่ ก.ค. กำหนด เพื่อใช้สำหรับหน่วยงานของตนเองตามความต้องการและสอดคล้องกับหน้าที่ ภารกิจ และสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ เพื่อให้ได้มาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยในการจัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งสามารถดำเนินการตามวิธีการและขั้นตอนอย่างใดก็ได้ แต่ที่สำคัญควรเปิดโอกาสให้สมาชิกในองค์กรได้มีส่วนร่วมในการจัดทำด้วย หรืออาจใช้วิธีการและขั้นตอนตามที่ได้เสนอเป็นตัวอย่างไปพิจารณาปรับปรุงใช้ตามความเหมาะสม ดังนี้

๑. พิจารณาจัดตั้งคณะทำงานเพื่อจัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารท้องถิ่น ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้แทนประชาชน

๒. เปิดโอกาสให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการจัดทำตั้งแต่เริ่มต้นด้วยวิธีการระดมสมองหรือจัดสัมมนาอบรม เพื่อจะได้ร่วมรับรู้เข้าใจในความหมาย เนื้อหา สามารถซึมซับคุณค่าหรือความสำคัญของสิ่งที่ตนได้จัดทำขึ้น

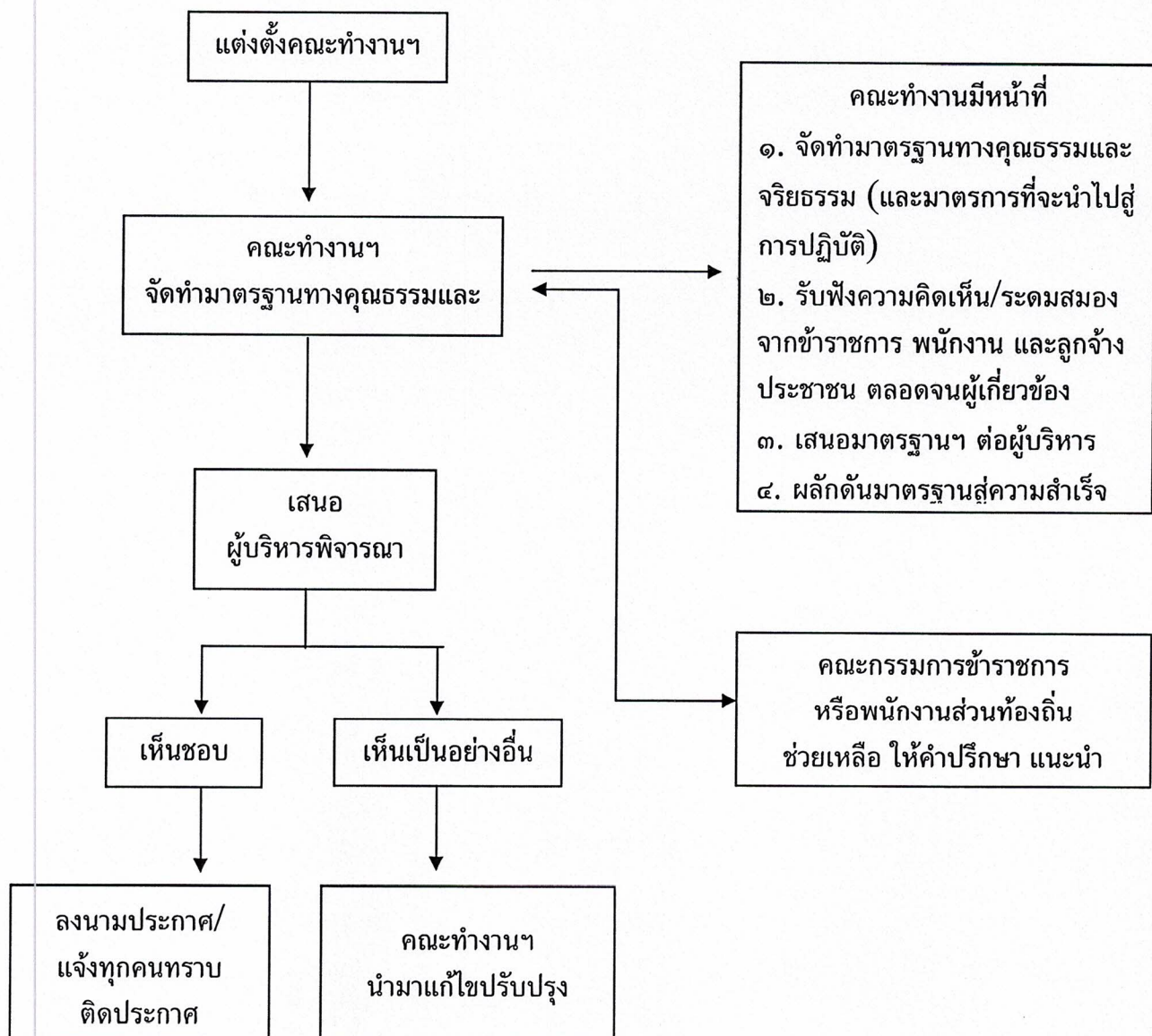
๓. ในการจัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีปัจจัยสำคัญที่ควรคำนึงถึงและนำมาประกอบการพิจารณาจัดทำในหลายมิติ ดังที่ได้รวบรวมเสนอแนะเป็นแนวทางไว้แล้ว

๔. เมื่อได้จัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมเสร็จเรียบร้อย ให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำเป็นประกาศ และแจ้งให้ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกคนทราบ ยึดถือเป็นแนวทางประพฤติตนและหลักการปฏิบัติงาน และให้ติดประกาศโดยเปิดเผยดังตัวอย่างประกาศที่ได้จัดทำไว้แล้ว

ทั้งนี้ สิ่งที่สำคัญและจำเป็นในการจัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีด้วยกัน ๓ ประการ คือ

๑. การมีส่วนร่วมในการจัดทำ : ร่วมคิด
๒. การมีส่วนร่วมต้องมาจากความต้องการของข้าราชการหรือพนักงาน : ร่วมทำ
๓. การมีส่วนร่วมที่จะปฏิบัติให้บังเกิดผลสัมฤทธิ์ : ร่วมปฏิบัติ

แผนภาพขั้นตอนการจัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมฯ

แนวทางดำเนินการเพื่อให้มาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมบังเกิดผลในทางปฏิบัติ

ปัจจัยแห่งความสำเร็จของมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม นอกจากการร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมยอมรับแล้ว การดำเนินการเพื่อให้มาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมบังเกิดผลในทางปฏิบัติได้อย่างแท้จริง เป็นรูปธรรมและยั่งยืน อาจทำได้ ๒ ประการควบคู่กัน คือ การนำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมมากำหนดเป็นมาตรการทางการบริหารขององค์กร เช่น การนำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมมาใช้ในกระบวนการสรรหาบุคคล การฝึกอบรมพัฒนา การพิจารณาความดีความชอบ การเลื่อนตำแหน่ง และการสร้างวัฒนธรรมขององค์กร เป็นต้น และการสร้างปัจจัยสนับสนุนมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม สามารถดำเนินการได้หลายวิธี โดยหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ปัจจัยเสริมสร้างดังกล่าว ยกตัวอย่างเช่น

๑. ส่งเสริมให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสร้างความรู้และทัศนคติให้แก่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานทุกคนให้รับรู้และเข้าใจอย่างแจ่มชัดว่าการประพฤติปฏิบัติตามกรอบของมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของหน่วยงานของตนเป็นอย่างไร พฤติกรรมใดคือพฤติกรรมที่ควรปฏิบัติ พฤติกรรมใดคือพฤติกรรมที่พึงละเว้น

๒. การใช้มาตรการยกย่องให้รางวัลแก่ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกรอบของมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมจนเป็นที่ประจักษ์ชัด อาจเป็นในรูปแบบเงินหรือมิใช่ตัวเงินก็ได้ เช่น การยกย่องชมเชย การมอบโล่ การประกาศเกียรติคุณ การประกาศชื่อทางสื่อมวลชน เป็นต้น นอกจากนี้มาตรการที่ควรดำเนินการควบคู่ไปกับการยกย่องให้รางวัล คือ การไม่สนับสนุนผู้ที่ไม่ประพฤติปฏิบัติตามกรอบของมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อแสดงให้เห็นความแตกต่างและสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ผู้กระทำดี

๓. การเป็นแบบอย่าง (model) คือ การนำตัวอย่างที่ดีมาชี้ให้เห็น โดยจุดเน้นสำคัญ คือ ตัวผู้บังคับบัญชาทุกระดับจะต้องใช้ภาวะผู้นำในการทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี สร้างศรัทธาให้เกิดขึ้นแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาและชักนำผู้ใต้บังคับบัญชาไปสู่การประพฤติปฏิบัติตามมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม

๔. การตั้งชมรมหรือสร้างเครือข่าย เป็นวิธีการหนึ่งในการสร้างความรู้สึกร่วมให้เกิดขึ้นกับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน ซึ่งจะนำไปสู่การร่วมมือร่วมใจกันรณรงค์ให้เกิดการถือปฏิบัติ

๕. การจัดกิจกรรมรณรงค์ คือ การจัดให้มีกิจกรรมที่เป็นตัวอย่างที่ดีในรูปแบบต่างๆ เช่น ประกวดเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานดีเด่น โดยใช้หลักการปฏิบัติตามมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมขององค์กรเป็นแนวพิจารณา เป็นต้น ทั้งนี้ อาจจัดให้ประชาชนหรือบุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมเหล่านั้น เช่น มีส่วนร่วมในการคัดเลือกหรือตัดสิน จะทำให้เกิดพลังผลักดันจากภายนอกได้อีกส่วนหนึ่ง

๖. การประชาสัมพันธ์ คือ เผยแพร่ ความรู้ ความเข้าใจ กระจายข่าวในรูปแบบของสื่อประเภทต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ในองค์กร ผู้รับบริการ ประชาชน และสังคมได้รับทราบมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมขององค์กร เช่น จัดทำโปสเตอร์ ติดประกาศ ทำจดหมายข่าว แผ่นพับ วีดิทัศน์ เป็นต้น

๗. การศึกษาดูงาน คือ การศึกษาดูงานจากหน่วยงานอื่นที่สามารถนำมาเป็นแบบอย่างที่ดีได้ หรือการให้หน่วยงานอื่นมาดูงานของหน่วยงาน จะเป็นสิ่งกระตุ้นให้เกิดความต้องการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงานด้วยตัวของเจ้าหน้าที่เอง

๘. นำหลักธรรมหรือคำสอนของศาสนาต่างๆ มาใช้กับข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แนวทางในการประเมินผล

เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของตนเองแล้ว ควรที่จะประเมินผลความสำเร็จของมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อตรวจสอบประเมินสถานภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่า การปฏิบัติงานของข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายของมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมเพียงใด โดยในการประเมินผลอาจดำเนินการได้ทั้งสองแนวทาง กล่าวคือ การประเมินผลโดยบุคคลภายนอกหน่วยงาน และการประเมินผลโดยบุคคลภายในหน่วยงาน

การประเมินผลโดยบุคคลภายนอกหน่วยงาน

การประเมินผลโดยบุคคลภายนอกหน่วยงาน คือ การประเมินผลจากผู้ที่ไม่ได้ปฏิบัติงานในหน่วยงานนั้น ๆ อันประกอบไปด้วย ประชาชนผู้มารับบริการ และ/หรือคณะผู้ประเมินที่คัดเลือกจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยอาจดำเนินการได้ด้วยการว่าจ้างที่ปรึกษาหรือสถาบันการศึกษาเป็นผู้ประเมิน

การประเมินผลโดยบุคคลภายในหน่วยงาน

การประเมินผลโดยบุคคลภายในหน่วยงาน คือ การประเมินผลจากผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานนั้น ๆ โดยอาจมีวิธีการและขั้นตอนในการประเมินผล ดังนี้

๑. ผู้จัดทำผลการประเมินผล

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดผู้รับผิดชอบการประเมินผลในรูปของคณะกรรมการ ซึ่งควรเป็นคณะกรรมการหรือคณะทำงานชุดเดียวกันกับชุดที่จัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม

๒. วิธีการจัดเก็บข้อมูลเพื่อการประเมินผล

วิธีที่จะดำเนินการจัดเก็บข้อมูลเพื่อการประเมินผลมีอยู่หลายวิธีด้วยกัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมกับหน่วยงานตน เช่น การสัมภาษณ์ การตอบแบบสอบถาม การวิจัยประเมินผล การจัดเก็บข้อมูลจากเอกสาร เช่น รายงานผลการตรวจสอบภายใน เรื่องราวร้องทุกข์ เป็นต้น

๓. ขั้นตอนการประเมินผล

คณะผู้จัดทำผลการประเมินผลควรมีขั้นตอนในการดำเนินการตามลำดับ ดังต่อไปนี้

(๑) ทำความเข้าใจเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และความหมายของมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมที่จัดทำขึ้น

(๒) กำหนดตัวชี้วัดและเกณฑ์มาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมแต่ละข้อในเชิงพฤติกรรม เพื่อเป็นเครื่องชี้ถึงความสำเร็จที่จะสามารถวัดได้ โดยต้องสอดคล้องกับประเภทภารกิจหน้าที่ของหน่วยงาน และอยู่ในขอบเขตของเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และความหมายของมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมที่จัดทำขึ้น เช่น ตัวชี้วัดมาตรฐานการให้บริการประชาชนผู้มารับบริการ คือ อัตราความพึงพอใจของประชาชน หลังจากได้รับการบริการ ระยะเวลาที่ผู้ปฏิบัติงานให้บริการประชาชนหรือที่ให้ประชาชนรอก่อนที่จะให้บริการ ขั้นตอนการติดต่อราชการที่สั้นลง เป็นต้น

(๓) กำหนดวิธีการ ระยะเวลา และกลุ่มเป้าหมายของการประเมินผลว่าจะเป็นรูปแบบหรือประเภทใด โดยอาจกำหนดขึ้นเองหรือตามที่ได้แนะนำแนวทางตามความเหมาะสม

(๔) ดำเนินการตามแผนงานและระยะเวลา

(๕) นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่ตั้งไว้ว่ามีความเหมือนและความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

(๖) สรุปผลและข้อเสนอแนะ พร้อมเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคแก่ผู้บังคับบัญชา เพื่อพิจารณาปรับปรุงต่อไป

กรอบแนวทางการเสริมสร้างมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เพื่อเสริมสร้างให้มาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมบังเกิดผลในทางปฏิบัติ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีแนวทางการเสริมสร้างมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม มีตัวชี้วัดเพื่อการประเมินผล ซึ่งได้จัดทำเป็นตัวอย่างไว้แล้ว
